

2023-10-25 Nr. NV-2617

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: (TAP-23-1484) TAIS (23-11670(2))		PAŽYMA DĖL 2023 M. GEGUŽĖS 10 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES) 2023/956 ĮGYVENDINIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne	Aplinkos ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis	Svarstyti Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis)
	Priėmimo terminas 2023-03-01		Click or tap to enter a date.	☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nutarimo projektu siekiama užtikrinti tinkamą pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (toliau – PADKM) įgyvendinimą Lietuvoje pagal 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas (toliau – Reglamentas), nuostatas ir kurio įgyvendinimas turėtų sumažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką bei skatinti trečiąsias šalis diegti aplinkos taršą mažinančius sprendimus, taip sumažinant importuojamos produkcijos poveikį aplinkai ir klimato kaitai. Šis mechanizmas turėtų užtikrinti, kad taršos mažinimo reikalavimai ES viduje nedidintų taršos kitose pasaulio šalyse, ES gamintojams perkėlus gamybą į mažesnius taršos reikalavimus keliančias valstybes.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma nustatyti Lietuvos Respublikos institucijoms pagal kompetenciją funkcijas, reikalingas Reglamento reikalavimams įgyvendinti. Pažymėtina, kad pagal Reglamento 11 straipsnį valstybės narės privalo paskirti kompetentingą instituciją, kuri koordinuotų PADKM įgyvendinimą Lietuvoje (suteiktų ir atšauktų PDKAM deklaranto statusą importuotojams, PDKAM registre registruotų informaciją ir duomenis apie importuotojus, tikrintų importuotojų pateiktą įvežamoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio ataskaitų duomenis ir kt.), bei būtų pagrindinė kontaktinė institucija ryšiams su Europos Komisija, įgyvendinant Reglamento nuostatas. Kompetentingos institucijos funkcijas nutarimo projekte siūloma pavesti Aplinkos apsaugos agentūrai prie Aplinkos ministerijos.

Taip pat, projekte siūloma pavesti Reglamento 20 straipsnyje nustatytas PADKM sertifikatų pardavimo ir 23 straipsnyje nustatytas PADKAM sertifikatų perpirkimo funkcijas atlikti Finansų ministerijai. Rengėjų teigimu, siūloma šias funkcijas pavesti Finansų ministerijai, nes, vadovaujantis Finansų ministerijos nuostatais, ministerija „formuoja Lietuvos Respublikos poziciją dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių ir atlieka vadovaujančiosios institucijos, kuri koordinuoja valstybės institucijų ir įstaigų veiklą, susijusią su Europos Sąjungos nuosavų išteklių prognoze, apskaičiavimu, surinkimu, mokėjimu“. Pažymėtina, kad PADKM sertifikatų sistema laipsniškai keis ATL prekybos sistemą, o 75 proc. lėšų už PADKM sertifikatus numatoma pervesti į ES biudžetą, kaip naują nuosavų išteklių.

Taip pat nutarimo projektu pavedama: Muitinės departamentui prie Finansų ministerijos ir Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos – užtikrinti informacijos ir duomenų, būtinų Reglamento nuostatų reikalavimams įgyvendinti, prieinamumą PADKM kompetentingai institucijai, Nacionaliniam akreditacijos biurui pavedama vykdyti PADKM tikrintojų akreditaciją pagal Reglamento reikalavimus, o Energetikos ministerijai pavedama dalyvauti derinant ir priimant Europos Komisijos deleguotuosius aktus, susijusius su Reglamento taikymu importuojamai elektrai pagal Reglamento nuostatas.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siūlomu reguliavimu nustatytas tinkamas įgyvendinimo mechanizmas, aiškiai numatant kompetentingų institucijų atsakomybę ir tarpusavio sąveiką.

Pažymėtina, kad Pagal 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Komisijos Mokesčių generalinio direktorato rašte (Taxud.c.2(2023)9648159) pateiktą informaciją apie ES valstybių narių paskirtas kompetentingas institucijas atsakingas už PADKM įgyvendinimą, iš 17 jas paskyrusių valstybių narių 5 (Austrija, Suomija, Kroatija, Latvija, Rumunija) yra paskyrusios muitinę prie finansų ministerijos, 1 – Čekijos Respublika – Finansų ministeriją. Likusiose valstybėse narėse šios funkcijos pavestos už aplinkos apsaugą atsakingoms institucijoms. 10 valstybių narių, tarp kurių

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

ir Lietuva, dar nepaskyrė PDKAM kompetentingos institucijos.

STEBĖSENA

Stebėsenos rodikliai nenumatyti.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Siūlomas reglamentavimas turės įtakos institucijoms, kurioms pavedama vykdyti Reglamente nustatytas funkcijas. Su minėtomis institucijomis nutarimo projektas suderintas, išskyrus Finansų ministeriją, su kuria derinimas dar vykdomas darbo tvarka ir turi būti baigtas iki klausimo svarstymo Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas derintas su visomis suinteresuotomis institucijomis. Pastabų ir pasiūlymų pateikė Finansų, Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir joms pavaldžios institucijos. Į pastabas atsižvelgta. Į Finansų ministerijos pastabas atsižvelgta iš dalies, o pakoreguotas nutarimo projektas pakartotinai derintas su Finansų ministerija darbo tvarka. Į pakartotinį derinimą Finansų ministerija darbo tvarka pateikė pastabų, kurių pagrindinė – Finansų ministerija nesutinka būti paskirta atsakinga už PADKM sertifikatų pardavimo ir perpirkimo funkcijos įgyvendinimą.

Rengėjų teigimu planuojami papildomi darbiniai susitikimai su Finansų ministerija nesuderintoms nuostatoms aptarti, o galutinis sprendimas turi būti rastas iki nutarimo svarstymo Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įvertinta, kad reikės papildomų valstybės biudžeto lėšų PADKM papildomoms administravimo ir kompetentingos institucijos funkcijoms atlikti. Numatoma Aplinkos apsaugos agentūroje įsteigti 1 etatą PADKM įgyvendinimui koordinuoti, prašymams suteikti įgaliotojo PDKAM deklaranto statusą administravimui, ŠESD stebėsenos ataskaitoms tikrinti ir kt. Vienam naujam etatui įsteigti kasmet pagal vidutinį pareiginės algos dydį reikės apie 100 tūkstančių eurų.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja